

# „БЕОГРАД, КА ЗЕЛЕНОЈ ПРЕСТОНИЦИ ЕВРОПЕ“

Братислав Попрашић

Београд, 20.11.2019. година

---

**Пројекат суфинансира**

**МИНИСТАРСТВО ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ  
РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ**

# ОПШТИ ЦИЉ ПРОЈЕКТА

---

**Смањити негативне утицаје  
саобраћаја на климатске промене,  
интегрисањем области климатских  
промена у секторске и локалне  
политике**

# Специфични циљеви пројекта

---

- Промововисати значај и добробити од планирања и примене одрживих мера у циљу смањења емисија ГХГ и угљен диоксида у јавном саобраћају на простору Града Београда,
- Повећати информисаност и знања у Граду Београду, првенствено радника градске управе и доносиоце одлука у области климатских промена и унапредити јавни саобраћај и урбану мобилност грађана Града Београда,
- Усвојити локалне планове смањења емисије ГХГ у саобраћају и повећање урбане мобилности грађана Града Београда.

# ДЕФИНИЦИЈА И ПОЈАМ УРБАНЕ МОБИЛНОСТИ

---

**Урбана мобилност представља све  
видове, садржаје и начине кретања у  
урбаној средини коју обезбеђује  
обржива мрежа инфраструктуре са  
циљем функционисаног кретања уз  
мању потрошњу енергије и нижи  
степен загађења животне средине**

# Београд



**Београд је главни град Републике Србије. Град се налази на ушћу реке Саве у реку Дунав**

---

**Град Београд је административно подељен на 17 градских општина:**

**Барајево, Вождовац, Врачар, Гроцка, Звездара, Земун, Лазаревац, Младеновац, Нови Београд, Обреновац, Палилула, Раковица, Савски венац, Сопот, Стари град, Сурчин и Чукарица.**

**Најмања општина у саставу града Београда је Врачар, са површином од 3 km<sup>2</sup>, док је највећа општина Палилула, 447 km<sup>2</sup>. Највише становника живи на општини Нови Београд, најмање становника живи у општини Барајево.**

**Београд је и најмањи регион у Републици Србији, обухвата 3.222 km<sup>2</sup> и у њему живи 1.639.121 становника**

# ПРЕВОЗ У БЕОГРАДУ

На нивоу града

постоји

112 дневних

И

22 ноћне линије

## ГРАДСКИ ПРЕВОЗ

Аутобуси

Минибусеви

Линијски шински систем

Градска железница

Такси

## ПРИГРАДСКИ

ПРЕВОЗ

Аутобуси

Возови

Такси

## МЕЂУМЕСНИ

ПРЕВОЗ

Аутобуси

Возови

Авиопревоз

Речни превоз



# СВАКОДНЕВНЕ СЛИКЕ САОБРАЋАЈА У ГРАДОВИМА



# ЈКП ГСП “Београд”

ЈКП ГСП “Београд” је носилац функције система јавног градског превоза у Београду. Чине га три подсистема: трамвајски подсистем са 130 трамваја, тролејбуски подсистем са 94 тролејбуса и аутобуски подсистем са 633 аутобуса и 5 аутобуса са моторима на електропогон. Мрежу линија јавног превоза у Београду на којима раде возила ГСП „Београд“ чини 138 линија, од чега: 121 аутобуске линије, 10 трамвајских и 7 тролејбуских. Укупна дужина мреже линија је 1.895,3 км, од чега аутобуски подсистем покрива 1.717,4 км или 90% укупне мреже линија. Аутобуски подсистем са 633 аутобуса покрива 121 линију просечне дужине 15,1 км. Средња експлоатациона брзина одвијања саобраћаја је 19,57 км/х. Средња дневна километража по возилу је 300км.

# Дневно број превезених путника је око 1.050.000.

---

У укупном обиму транспортног рада аутобуски подсистем учествује са 70%. 633 аутобуса ГСП радним даном потроше просечно **93 800 литара дизела, емисије око 253.260 кг угљен диоксида и ГХГ.**

Истраживања су показала да се гарнитуром трамваја, или уз коришћење два тролејбуса, на једној градској линији може превести исти број путника колико би се превезло уз коришћење 134 аутомобила!

# **ДА ЛИ ЈЕ МОГУЋЕ ИЗАБРАТИ БОЉЕ РЕШЕЊЕ ЗА УРБАНУ МОБИЛНОСТ?**

## **ЗАХТЕВИ ЗА ПРОМЕНЕ:**

- БРЖЕ КРЕТАЊЕ**
- ОДСУСТВО ГУЖИ У САОБРАЋАЈУ**
  - КОМОДИТЕТ У ПРЕВОЗУ**
  - ПРИСТУПАЧНОСТ**

---

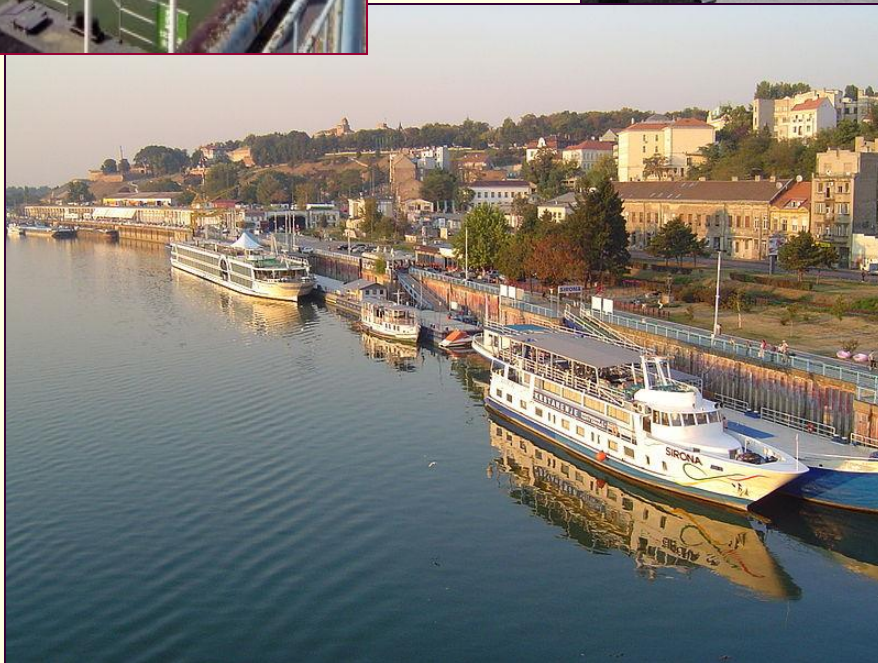
**УНАПРЕЂЕЊЕ ЈАВНОГ  
ПРЕВОЗА ПУТНИКА У  
БЕОГРАДУ УЗ 0%  
ЕМИСИЈУ СО<sub>2</sub> И ГХГ**

# ОПШТИ ЦИЉ ПРОЈЕКТА

---

- Смањити негативне утицаје саобраћаја на климатске промене, интегрисањем области климатских промена у секторске и локалне политике
- Област - Климатске промене

# РЕЧНИ САОБРАЋАЈ

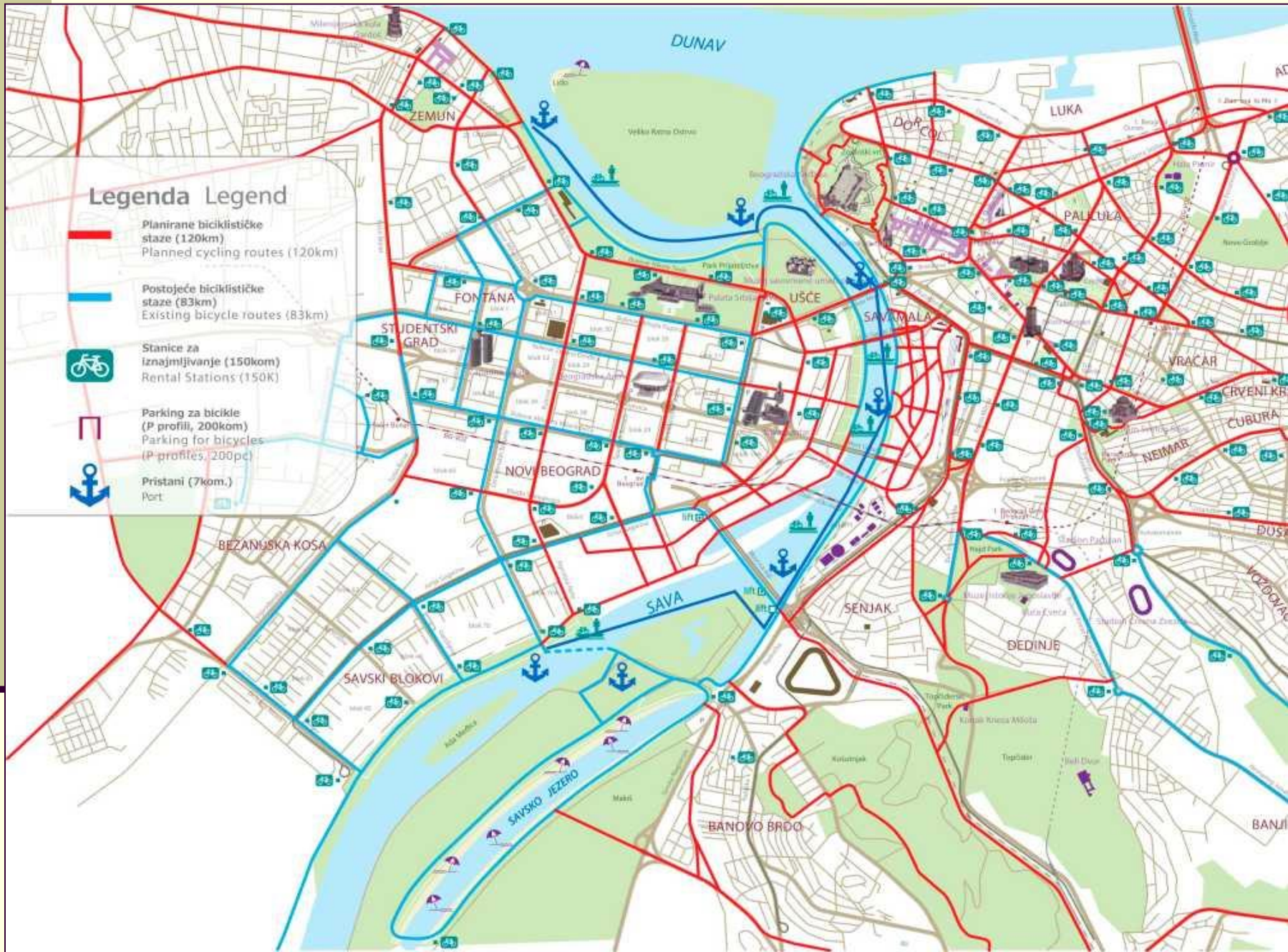


## **Пројекат организованог бродског превоза путника рекама Савом и Дунавом на подручју Града Београда**

**Након више неуспелих покушаја, 2018.  
године је отпочео са реализацијом прве  
фазе. На акваторију река Саве и Дунава,  
централна зона Града Београда, биће  
изграђена 5 пристана за прихват пловила  
и мањих бродова који ће уз постојећа два  
пристана претстављати део  
инфраструктуре линијског бродског  
превоза путника који је интегрисан у  
унапређени систем јавног превоза  
грађана и коришћење ресурса у урбаној  
мобилности грађана, мреже  
бицикличких, шетних стаза и  
променада – “Савска променада”.**







**Укупна дужина трасе линијског превоза путника је око 7 км, са 6 линија и 6 станица**



# Речни саобраћај

## ■ ЛОШЕ СТРАНЕ:

- САОБРАЋАЈ НИЈЕ МОГУЋ ТОКОМ ЦЕЛЕ КАЛЕНДАРСКЕ ГОДИНЕ,
- У ВЕЛИКОЈ ЈЕ ЗАВИСНОСТИ ОД СТАЊА МРЕЖЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ У ПРИОБАЉУ ,
- ОТЕЖАНО ОДВИЈАЊЕ ТОКОМ ПЕРИОДА ВЕЛИКИХ И МАЛИХ ВОДА,
- ПРОДУЖЕНО ВРЕМЕ ПРИСТАЈАЊА И КРЕТАЊА ПЛОВИЛА СА ПРОСТАНА,

## ■ ДОБРЕ СТРАНЕ:

- НЕЗАВИСТАН ЈЕ ОД СТАЊА И КВАЛИТЕТА САОБРАЋАЈНИЦА,
- НЕЗАВИСТАН ЈЕ ОД ГУЖВИ И ЗАСТОЈА У ДИНАМИЧКОМ САОБРАЋАЈУ И ЈАВНОМ ПРЕВОЗУ,
- КОРИСТИ ИДЕАЛНУ ПУТАЊУ КРЕТАЊА ПЛОВИЛА,
- МОГУЋЕ ЈЕ ТОКОМ ПРЕВОЗА КОРИСТИТИ ДОПУНСКЕ УСЛУГЕ:  
В - ДОРУЧАК  
Т - ЧАЈ  
С – КАФА  
wi-fi

# ИДЕАЛНО ПЛОВИЛО ЗА РЕЧНИ ПРЕВОЗ ПУТНИКА

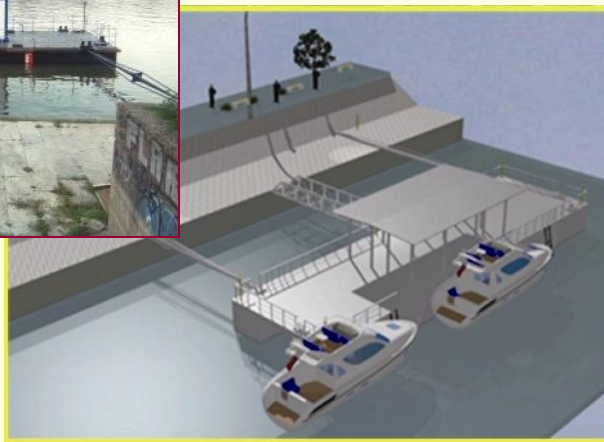


## КАТАМАРАН

- СТАБИЛАН – ЉУЉАНЕ И ОСЕЋАЈ НЕСТАБИЛНОСТИ СУ МИНИМАЛНИ,
  - КОНФОРАН
- МАЊА ДУЖИНА КОЈА ОЛАКШАВА МАНЕВРЕ, ПРИСТАЈАЊЕ И КРЕТАЊЕ,
- ОМОГУЋАВА “ЛЕВИ” И “ДЕСНИ” УЛАЗ И ИЗЛАЗ,
  - ВЕЋЕ ПОВРШИНЕ ЗА ПОСТАВЉАЊЕ СОЛАРНИХ ПАНЕЛА.



# РЕЧНИ ПРИСТАНИ

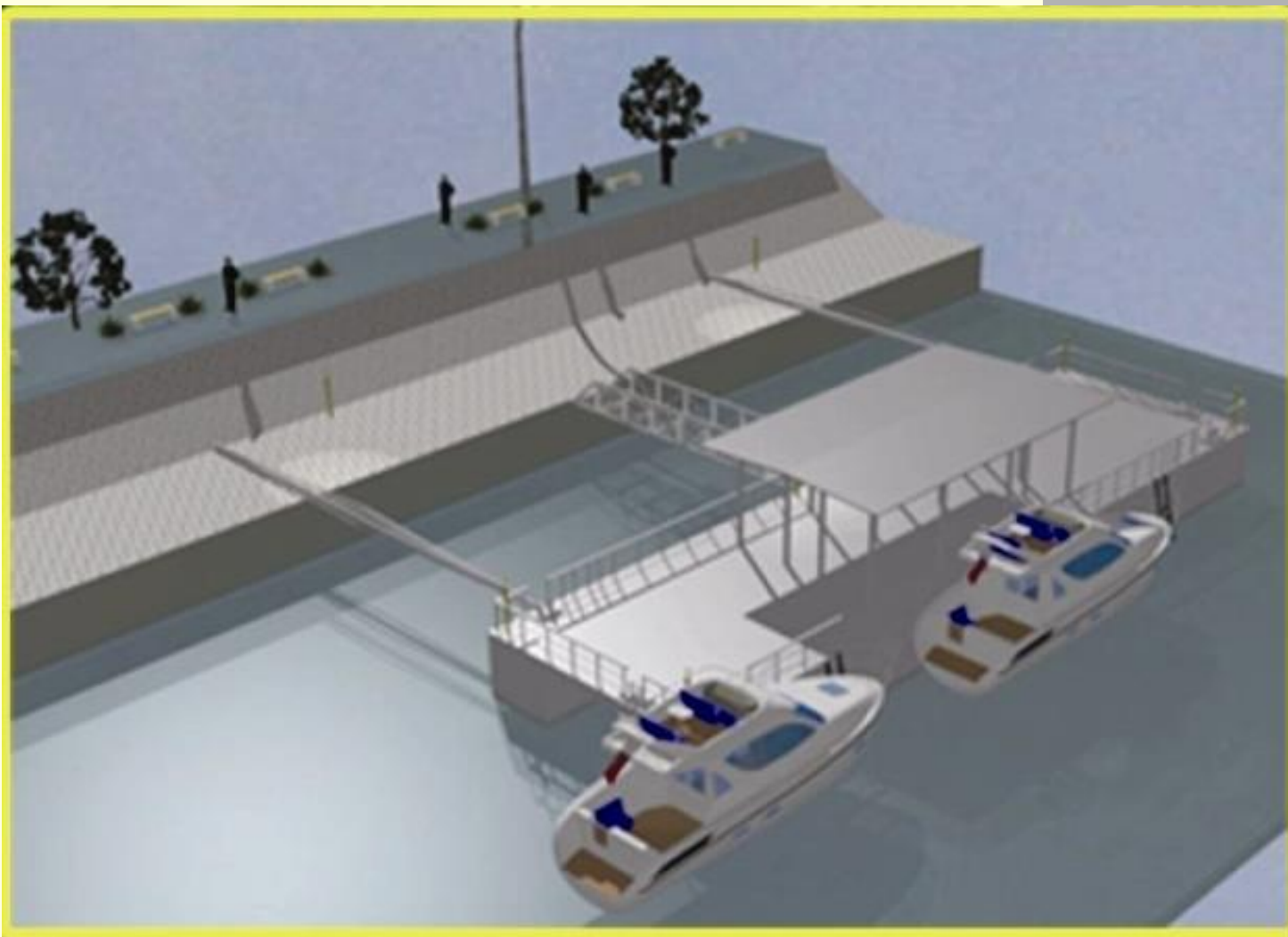


Речни пристани биће опремљени фотонапонским панелима и системима за производњу и дистрибуцију електричне енергије из обновљивих извора, станицама и мрежом пуњача батерија за бродске и ванбродске моторе.

Развијени су планови за изградњу или прилагођавање бродова за јавни превоз путника чији ће мотори за погон користити електричну енергију.

Информисање корисника услуга брдског превоза биће уз најсавременије ИТ услуге

# РЕЧНИ ПРИСТАНИ



Земун, Господска

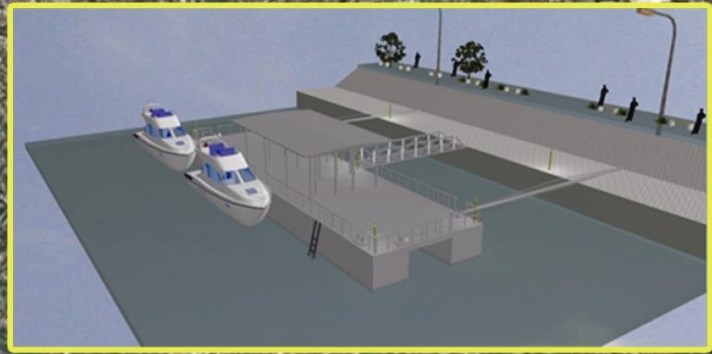
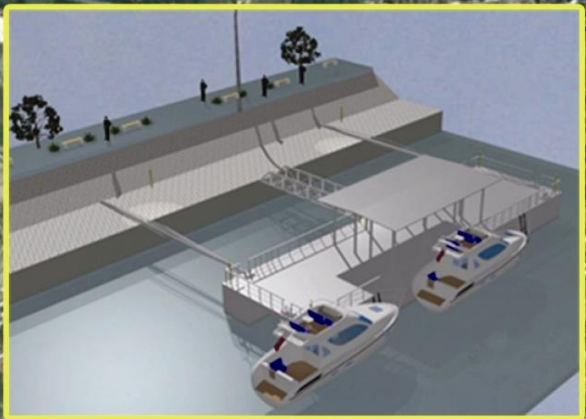
БУДУЋА ПРИСТАНИШТА ЗА ПУТНИЧКЕ БРОДОВЕ

Музеј савремене уметности

Бранков мост

Блок 70

Ада Циганлија





# Емисије угљен диоксида и гасова стаклене баште (ГХГ)

- Ако би се као погонско гориво за рад бродских мотора користило дизел гориво, дневна потрошња је 4.200 литара дизел горива и његовим сагоревањем на дневном нивоу емитовало би се 11.340 кг. угљен диоксида и ГХГ.
- Сагоревањем 1 лит. дизел горива емитује се 2,7 кг угљен диоксида, на недељном нивоу 79.380 кг, за годишњу сезону (27 радних недеља) емитовало би се 2.143.260 кг. угљен диоксида и ГХГ!
- Успостављањем интегрисаног јавног превоза путника возилима 0% емисије угљен диоксида и гасова стаклене баште (ГХГ), са планираним превозом око 370.000 грађана на дневном нивоу смањила би се емисија штетних гасова за око 89.170 кг, на недељном нивоу 624.190 кг и за сезону око 16.853.130 кг.

---

**При превозу једног путника у Београду возилима јавног градског саобраћаја која за погонско гориво користе дизел, генерише се око 0,241 кг угљен диоксида и гасова стаклене баште!**

**Стварањем повољних услова за јавни превоз путника применом иновативног решења које предлажемо, са саобраћајница Београда у времену великих саобраћајних „шпицева“ и застоја у кретању саобраћајних возила, са саобраћајница би се „уклонило“ око 2.500 возила, а тима би се смањила емисија угљен диоксида и ГХГ за око 4.428.750 кг.(лит/бензина/км емисија CO<sub>2</sub> 118,1 гр).**

# ПОЛОЖАЈ БРОДСКОГ ПРЕВОЗА У УРБАНОЈ СРЕДИНИ

Неопходно је да се бродски превоз путника у речном саобраћају **инкорпорира** у јавни градски превоз.

Плаћање услуга ове врсте превоза обављаће се уз коришћење картица и других видова плаћања које корисници услуга превоза користе у јавном саобраћају.



# Очекивани утицај и резултати

- Продајом карата за превоз путника бродовима за сезону, остварени приход би био око 807.000 Еура. Анализом могућих улагања у овој делатности, ако се као енергент за рад мотора на речним бродовима користи дизел гориво на годишњем нивоу могу бити 992.250 Еура (обрачун улагања, 4.200 литара дизела/дан x 7 дана x 27 радних недеља x 1,25 Еура/лит= 992.250 Еура).

Ако се као енергент за рад мотора на речним бродовима користи електрична енергија добијена из обновљивих извора, улагања у овај енергент на годишњем нивоу могу бити у вредности „0“, Ако се планира зарада од продаје енергетских вишкова може се остварити и суфицит на енергентима.

## Увођење повлашћене карте за јавни превоз путника „Зелена карта 0% емисије угљен диоксида и ГХГ“

- Медијско представљање добробити од успостављања иновативних решења планова бициклических и шетних стаза на подручјима Града Београда која су усмерена ка речним пристанима и могућностима коришћења јавног превоза путника бродовима у акваторију Саве и Дунава, израда плана и јавне презентације уз усвајање програма **интегрисаног јавног саобраћаја** на подручју града Београда уз коришћење средстава превоза која користе електро погон или бицикала и увођење понуде, повлашћене јединствене карте за јавни превоз путника „Зелена карта 0% емисије угљен диоксида и ГХГ“.



**УДРУЖЕЊЕ “КРУШЕВАЧКИ ЕКОЛОШКИ ЦЕНТАР”**

**37000 Крушевац**

**Улица Нова Балшићева 15/13**

**E-mail: [kecpb@ptt.rs](mailto:kecpb@ptt.rs)**

**Web: [www.kec-ks.rs](http://www.kec-ks.rs)**

**телефон: + 381 64 61 45 45 2**

**ХВАЛА !**